

17.4.1570: Ο ΣΟΥΛΤΑΝΟΣ ΚΗΡΥΣΣΕΙ ΤΟΝ ΠΟΛΕΜΟ ΕΝΑΝΤΙΟΝ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ ΕΝΩ ΟΙ ΒΕΝΕΤΣΙΑΝΟΙ ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΖΟΝΤΑΙ ΝΑ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΟΥΝ ΤΟ ΣΤΡΑΤΟ ΤΟΥ ΣΕΛΗΜ

Η κατάληψη της Κύπρου ήταν για τον σουλτάνο Σελήμ Β εύκολο εγχείρημα, πράγμα που παράβλεπαν οι Ενετοί. Η Κύπρος βρισκόταν τόσο πολύ κοντά στην καρδιά της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας και η Βενετία τόσο μακριά. Ωστόσο, από δικής τους πλευράς οι Ενετοί δεν έμειναν αδρανείς, έστω και αν παράβλεπαν τον παράγοντα απόσταση. Και άρχισαν προετοιμασίες για την επικείμενη αναμέτρηση. Αλλά οι ενέργειες τους ήταν σπασμωδικές και αναποτελεσματικές.

Ετσι συμμαχησαν με το βασιλιά της Ισπανίας Φίλιππο και τον Πάπα που υποσχέθηκαν κάθε βοήθεια.

Ομως στην Κύπρο τα πράγματα δεν ήταν όπως τα ήθελαν οι Βενετσιάνοι. Και ο επικεφαλής της νήσου Νικόλαος Δάνδολος (Νικολώ Δάνδουλου) θεωρείτο ανίκανος να φανεί αντάξιος της περίπτωσης.

Και τα μηνύματα που έφθαναν από την Βενετία να ετοιμασθούν οι Κύπριοι να ανακόψουν οποιαδήποτε επιθετική ενέργεια των Τούρκων, οι Κύπριοι τα άκουαν με πολύ μεγάλη επιφύλαξη.

Από την άλλη οι λίγες δυνάμεις που στάλθηκαν δεν ήσαν ικανές ούτε τους προμαχώνες των τειχών της Λευκωσίας να επανδρώσουν.

Ο Κυπριανός δίνει μια πολύ θλιβερή εικόνα για τις αντιδράσεις και τις επόμενες ενέργειες του Σελήμ όπως επίσης και για την κατάσταση που επικρατούσε στην Κύπρο στις παραμονές της έναρξης της τουρκικής εκστρατείας για κατάληψη της Κύπρου:

"Και ο σουλτάνος όλος θυμόν, δεν υπέφερε έως οπού ήκουσε και παρ' αυτού (του Κουπάτ) λεπτομερώς τα ομιληθέντα με μεγάλον του δισταγμόν και αγανάκτησιν.

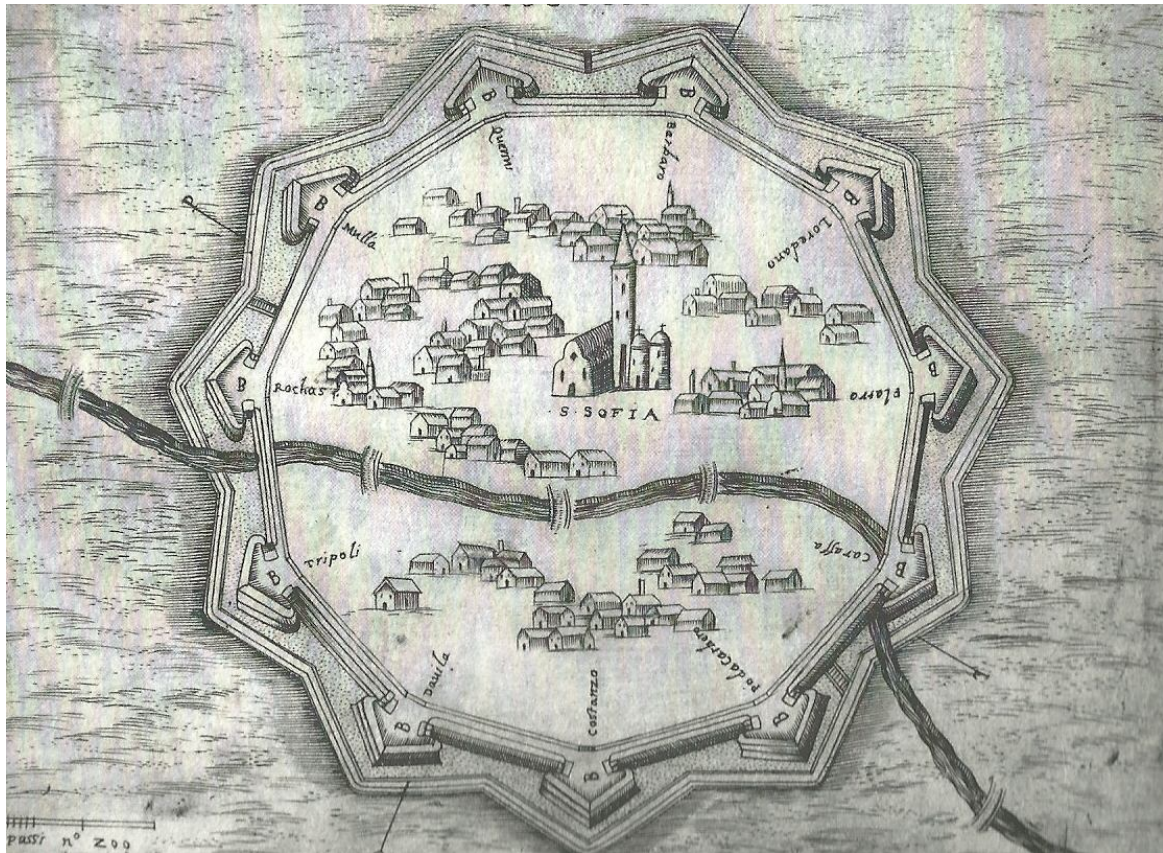
"Ευθύς επερικυκλώθη του μπάϊλου το παλάτιον από Γιανιτζάρους.

"Επροστάχθησαν οι πασάδες του Μισηρίου και Χαλεπίου να κρατηθώσι και κόνσολοι και πραγματευταί των Βενετζιάνων.

"Αι εργασίες τις ναυτικής αρμάδας εβιάσθησαν, αι ετοιμασίαι του πολέμου με ταχύτητα εγίνοντο, με σκοπόν, διά να εμποδίση η ναυτική του των Χριστιανών τον στόλον από του να δώση βοήθειαν εις την Κύπρον.

Τμήμα των βενετικών τειχών της Λευκωσίας στην περιοχή του τεμένους Μπαϊρακτάρη. Εδώ έγιναν σκληρές μάχες για κατάληψη της πόλης από τους οθωμανούς

Χάρτης της Λευκωσίας από την οποία περνά ο Πεδιαίος. Ξεχωρίζει ο ναός της Αγίας Σοφίας (Αρχείο A. NICOLAS)

"Η Αριστοκρατία, ενεργήσασα, εσυμφώνησε συμμαχίαν μετά του Φιλίππου Ισπανίας και πάπα Πίου 3, κατά των Τουρκών.

"Αλλ' επειδή ο στόλος αυτών άργησεν η των Τουρκών αρμάδα έφθασεν εις Τένεδον συνθεμένη από εκατόν γαλέρας, χωρίς άλλα πολλά του φορτώματος υπό την Εξουσίαν του Πιαλή Πασά, όστις ελεηλάτησεν αυτήν την νήσον επειδή ήτον των βενετζιάνων, καύσας, φθείρας, θανατώσας και αρπάξας παν το παρατυχόν και άραξεν εις τον κόλπον της Ατταλίας, διά να δεχθή το εκεί συναγμένον στράτευμα.

"Προ καιρού δε και από του μπάιλου εκ Κωνσταντινουπόλεως και από της Βενετίας ήλθον γράμματα εις τους ρετόρους του βασιλείου, τα οποία επαρακίνουν τους κυπρίους εις την μάχην και η Γερουσία υπέσχετο αυτοίς βοήθειαν ου μετ' ου πολύ και εσυμβούλευεν αυτούς να τραβηχθώσιν εις τα καστέλλια και εις τα όρη, και ερχομένου του εχθρού να ήθελον χυθή κατ' αυτού με ανδρείαν διά να εμποδίσωσι τας πρώτας ορμάς αυτού και την έξοδον εις την γην, νομίζουσα πως εβράδυνεν έτι η τουρκική αρμάδα να φανή.

"Έδιώριζε γενικόν αρχιστράτηγον του στρατεύματος τον περιφανέστατον Εκτωρα Βαγλιόνε και υποστράτηγον των κώμητα Ρουχιάς.

"Αλλ' ήλπιζον οι Κύπριοι να στείλη αυτοίς η Γερουσία, λέγω και ένα άξιον τοποτηρητήν διά να διαφεντεύση την νήσον με την φρόνησιν και ανδρείαν του εις τοιαύτην κινδυνώδη περίστασιν, επειδή του ευρισκομένου ετελείωσεν η διωρία της επιστασίας του και διά το να ήτον καθ' όλην την Βενετίαν εγνωσμένη η ανεπιτηδείότης και ανταξιότης του Νικολώ Δάνδουλου, ανάνδρου και ταπεινού πνεύματος.

"Επρόσμεναν προσέτι άξιον τινά προβλεπτήν εις τα στρατεύματα, ως αποθανότος του ανδρειοτάτου Λορέντζου Βέμβου προ καιρού και μάλιστα την αναγκαίαν βοήθειαν των στρατιωτών και αρίστων καπετανέων της Ιταλίας και γεγυμνασμένον οπού να εδύνοτο να αντιπαραταχθώσιν εις τοιούτον εχθρόν ισχυρώτατον.

"Αλλ οίμοι, όπου καπνίζει, ψωμί πάντοτε δεν μυρίζει. Ελπίδες, υποσχέσεις από τον πτερωτόν Λέοντα αλλά κεναί.

"Αλλ' εάν και κατά μέρος πλήρεις, αλλ' αργαλέαι και λίαν.

"Η νήσος διότι και μακράν της Βενετίας ως δύο χιλιάδας μίλια, και εν μέσω των επαρχιών του εχθρού κειμένη, και η Λευκωσία μέσον της αυτής θεμελιωμένη, δεν ήτον αρκετή ούτε να λάβη ούτε να δώση καμμίαν βοήθειαν. "Εθεμελιούτο η διαφύλαξις της επάνω εις τας μεγάλας και αδράς προσφοράς της Αυθεντίας, εις την αυτής άγρυπνον προστασίαν και εις νουνεχείς και ελπηδοφόρους συμβολάς της, η οποία ότε εκτίζετο το νέον τειχόκαστρον της Λευκωσίας, λαβούσα υποψίαν, έστειλεν ευθύς μίαν αρκετήν φύλαξιν, αλλ ως προς τον εχθρόν αύτη ήτον κώνωψ προς λέοντα".

Τμήμα του κάστρου της Λάρνακας προς την παραλία όπου σήμερα εκατοντάδες τουρίστες χείρονται την όμορφη παραλία της πόλης

Με αυτά τα δεδομένα, όταν ο Σελήμ Β κήρυξε τον πόλεμο εναντίον των Ενετών, και ο τουρκικός στόλος απέπλευσε κατά τον Αντρο Παυλίδη (Ιστορία της νήσου Κύπρου, τρίτος τόμος σελίδα 367) από την Κωνσταντινούπολη στις 17 Απριλίου 1570 προς την Κύπρο, με σκοπό να την καταλάβει, τα πράγματα απεδείχθησαν πολύ δύσκολα και η Κύπρος, με τις ελάχιστες δυνάμεις δεν διέθετε, δεν είχε άλλη δυνατότητα, παρά να υποκύψει στις ισχυρές οθωμανικές δυνάμεις.